

УКРАЇНА

(19) UA (11) 8912 (13) U

(51) 7 A61K7/16, A61K35/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту**(54) СПОСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТКАНИН ПАРОДОНТУ У ДІТЕЙ, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ В РЕГІОНІ З ВИСОКИМ ВМІСТОМ ФТОРУ У ПИТНІЙ ВОДІ**

1

2

(21) u200502831

(22) 28.03.2005

(24) 15.08.2005

(46) 15.08.2005, Бюл. № 8, 2005 р.

(72) Каськова Людмила Федорівна, Абрамова
Олена Едуардівна(73) Каськова Людмила Федорівна, Абрамова
Олена Едуардівна(57) Спосіб профілактики запальних захворювань
тканин пародонту у дітей, що проживають в регіоні
з високим вмістом фтору у питній воді, що включає
на фоні базової терапії (видалення зубних відкладень
з наступною іригацією і аплікацією антимікробними
та протизапальними засобами) викорис-
тання лікувально-профілактичного комплексу
препаратів у домашніх умовах, який відрізняєть-

ся тим, що спеціалізовану лікарську допомогу ви-
конують одноетапно, а як лікувально-
профілактичний комплекс призначають спеціаль-
ний лікувально-профілактичний комплекс для ді-
тей регіону з високим вмістом фтору у питній воді,
в склад якого входить зубна паста "Восход № 9",
зубний еліксир "Ексоидент" та полівітаміний пре-
парат "Декамевіт", зубну пасту "Восход № 9" вико-
ристовують для чищення зубів 2 рази на добу,
зубний еліксир "Ексоидент" використовують для
полоскання порожнини рота 3 рази на добу, з роз-
рахунку 30-40 крапель на 1/4 склянки води, "Дека-
мевіт" приймають перорально по 1 пігулці 3 рази
на день, комплекс використовують протягом міся-
ця, два рази на рік з інтервалом півроку.

Запропонований спосіб відноситься до галузі
медицини, а саме до стоматології, до дитячої сто-
матології.

Запальні захворювання тканин пародонта у ді-
тей - одна з актуальних проблем сучасної стома-
тології, оскільки вони зустрічаються в 6% випадків
у дітей 3-6 річного віку, а в 12-17 років досягають
90%. На стан тканин пародонта впливає комплекс
негативних екологічних факторів, серед яких од-
ним із вагомих являється підвищений вміст фтору
в оточуючому середовищі та питній воді. Внаслідок
геоморфологічних особливостей (водних гори-
зонтів), які експлуатуються на території Полтавсь-
кої області залягає найбільша кількість порід
(фосфоритові конкреції), які зумовлюють насичен-
ня води названого регіону фтором (до 9,9 мг/л).
Тому питання розробки способів та засобів профі-
лактики запальних захворювань тканин пародонта
у дітей, що проживають в регіоні з підвищеним
вмістом фтору у питній воді являється актуальним.

Відомі способи профілактики та лікування за-
хворювань тканин пародонта [Пат.56975A UA,
МПК A61C7/02. Спосіб лікування захворювань тка-
нин пародонта. - Заявка №2003032518; За-
явл.24.03.2003; Опубл.15.05.2003 Бюл.№5/2003
Пат.2097044 RU, МКИ A61K33/00].

Найбільш близьким до запропонованого є спо-
сіб профілактики і лікування запальних захворю-
вань пародонта, що включає на фоні базової те-
рапії (видалення зубних відкладень з наступною
іригацією і аплікацією антимікробними та протиза-
пальними засобами) спеціалізовану двохетапну
лікарську допомогу з використанням лікувально-
профілактичного комплексу адаптогенних препа-
ратів різного характеру дії в сполученні з постій-
ним електричним струмом фізіологічної величини
[Спічка І.А. Індивідуальна профілактика рецидивів
хронічного катарального гінгівіту у дітей: Дис..
к.мед.н. / Інститут стоматології АМН України,
Одеса, 2004].

Однак, відомий спосіб має недостатній ступінь
ефективності, обумовлений тим, що не враховує
особливості запальних захворювань тканин пародон-
та в регіоні з підвищеним вмістом фтору в пит-
ній воді, крім того, він трудомісткий і потребує за-
стосування в якості джерела постійного
електричного струму фізіологічної величини елек-
трофоретичної зубної щітки або іншого подібного
джерела струму, що ускладнює виконання способу
в домашніх умовах, особливо в сільській місцевос-
ті та віддалених населених пунктах.

В основу корисної моделі поставлене завдан-

(19) UA (11) 8912 (13) U

ня розробити спосіб профілактики запальних захворювань тканин пародонта у дітей, що проживають в регіоні з високим вмістом фтору у питній воді, шляхом удосконалення відомого, досягти підбору комплексу лікувально-профілактичних заходів та засобів з широким спектром дії у фізіологічно збалансованих співвідношеннях, вживання яких забезпечило б комплексну дію на ключові ланцюги патогенетичних механізмів розвитку патології тканин пародонта у дітей, що проживають в регіоні з високим вмістом фтору у питній воді, а використання його було б доступно в сільській місцевості та віддалених населених пунктах.

Поставлене завдання вирішують створенням способу профілактики запальних захворювань тканин пародонта у дітей, які проживають в регіоні з високим вмістом фтору у питній воді, що включає на фоні базової терапії (видалення зубних відкладень з наступною іригацією і апликацією антимікробними та протизапальними засобами) використання лікувально-профілактичного комплексу препаратів у домашніх умовах, який, згідно корисної моделі, відрізняється тим, що спеціалізовані лікарську допомогу виконують одноетапно, а в якості лікувально-профілактичного комплексу призначають спеціальний лікувально-профілактичний комплекс для дітей регіону з високим вмістом фтору у питній воді, в склад якого входить зубна паста "Восход №9", зубний еліксир "Ексоидент" (безфтористий) та полівітамінний препарат "Декамевіт", зубну пасту "Восход №9" використовують 2 рази на добу, зубний еліксир "Ексоидент" (безфтористий) використовують для полоскання порожнини рота 3 рази на добу, з розрахунку 30-40 крапель на 1/4 склянки води, "Декамевіт" приймають перорально по 1 пігулці 3 рази на день, комплекс використовують протягом місяця, два рази на рік з інтервалом півроку.

Зубна паста "Восход №9" складається з екстракту шипшини, карнозину та амінокапронової кислоти.

Еліксир "Ексоидент" (безфтористий) - перший засіб для полоскання порожнини рота, який не містить у своєму складі фтор і забезпечує мінералізацію за рахунок соєвих ізофлавоїдів, геністеїну та дадзену, які пригнічують функцію остеокластів і стимулюють остеобласти, активізуючи процеси мінералізації в зубах, зв'язування та виведення надлишкового фтору з організму. Крім того, ізофлавоїди сої мають антиоксидантні властивості, що визначає їх протизапальний лікувальний ефект при запальних захворюваннях тканин пародонта. До складу зубного еліксиру "Ексоидент" (безфтористий) входять спиртовий екстракт сім'я сої, екстракт м'яти, цитрат кальцію, ментол.

"Декамевіт" - полівітамінний препарат у комбінації з метіоніном. Властивості препарату обумовлені збалансованим комплексом водорозчинних (В₁, В₂, В₆, В₁₂, РР, С, Р), жиророзчинних (А, Е) вітамінів, незамінної амінокислоти метіоніну. Складові препарату беруть активну участь у синтезі основних компонентів клітинних та тканинних структур - білків, жирів, вуглеводів, нуклеїнових кислот, процесах клітинного та тканинного дихання, вироблення енергії, забезпечують нормальне функціонування органів і систем організму. Вітамі-

ни А, Е, Р належать до природної антиоксидантної системи клітин. Вони підвищують неспецифічну резистентність тканин пародонта до впливу підвищеного вмісту фторидів питної води, перешкоджають порушенню судинної проникності, підвищеній ламкості капілярів, ураженню клітинних оболонок. Вітаміни В₁ та В₁₂ стимулюють мозкове кровообігання, сприяють процесам регенерації в усіх органах і тканинах. Метіонін необхідний для своєчасного відновлення клітинних та тканинних структур, підтримки азотистої рівноваги організму, сприяє знешкодженню токсичних продуктів шляхом їх перетворення у нешкідливі сполуки. "Декамевіт" впливає на регенерацію шкірних покривів та слизових оболонок порожнини рота, підсилює імунну відповідь при впливі на організм інфекційних агентів, виявляє тонізуючу та адаптогенну дію на організм в цілому.

Запропонований спосіб здійснюють слідуючим чином.

Після обстеження пацієнтів та виявлення негативних змін в органах і тканинах порожнини рота, проведення базової терапії (видалення зубних відкладень з наступною іригацією і апликацією антимікробними та протизапальними засобами) призначають лікувально-профілактичний комплекс заходів та засобів запальних захворювань тканин пародонта у дітей, що проживають в регіоні з високим вмістом фтору у питній воді, до складу якого входять зубна паста "Восход №9" (2 рази на день протягом 1-го місяця), полоскання порожнини рота після кожного вживання їжі зубним еліксіром "Ексоидент" (безфтористий) та пероральне використання полівітамінного препарату "Декамевіт" по 1 пігулці 3 рази на день протягом місяця, два рази на рік з інтервалом півроку.

Приклад. Дівчинка А, 12 років, проживає у місті Карлівка, з підвищеним вмістом фторидів у питній воді, звернулася до стоматолога зі скаргами на кровоточивість ясен під час уживання твердої їжі та під час чищення зубів. Клінічні прояви запалення чітко виражені: пухляк ясенних сосочків і ясенневого краю, їх набряклість, ціанотичність. Проба Шиллера-Писарева - позитивна, папілярно-маргінально-альвеолярний індекс - 28,64%.

Діагноз: хронічний катаральний гінгівит середнього ступеня. Було призначено лікування запропонованим способом проведення базової терапії (видалення зубних відкладень з наступною іригацією і апликацією антимікробними та протизапальними засобами) і призначено використання, в домашніх умовах, лікувально-профілактичного комплексу, в склад якого входять чищення зубів 2 рази на день зубною пастою "Восход №9", полоскання порожнини рота після кожного вживання їжі розчином зубного еліксиру "Ексоидент" (безфтористий) з розрахунку 30-40 крапель на 1/4 склянки води та пероральне використання полівітамінного препарату "Декамевіт" по 1 пігулці 3 рази на день протягом місяця, два рази на рік з інтервалом півроку.

Через рік після проведеного лікування гігієнічний стан ротової порожнини значно покращився, зникли скарги на кровоточивість ясен. Показники клінічних досліджень після лікування покращилися: проба Шиллера-Писарева - "+", папілярно-маргінально-альвеолярний індекс - 0%.

Нами було обстежено та проліковано запропонованим способом 20 дітей 12-15 років у регіоні з високим вмістом фтору в питній воді м Карлівка, Полтавської області. Клінічне обстеження проводили за методикою ВООЗ (1989). Дослідження тканин пародонта проводили за допомогою індексу РМА в модифікації Раппа (1960) та проби Шиллера-Писарева. Для встановлення діагнозу використовували класифікацію XVI Пленуму Всесоюзного наукового товариства стоматологів.

У структурі хвороб пародонта переважали патологічні зміни запального характеру - хронічний катаральний гінгівіт. Проба Шиллера-Писарева в усіх дітей була позитивною. За хронічного перебігу колір ясен був інтенсивним та чітким, а під час загострення інтенсивність кольору підвищувалася. Для визначення тяжкості патологічного процесу вивчали папілярно-маргінально-альвеолярний індекс (до 25% - легкий ступінь ураження тканин пародонта, від 25 до 50% - середній, понад 50% - тяжкий).

Використання запропонованого способу профілактики запальних захворювань тканин пародонта у дітей, які проживають в регіоні з високим вмістом фтору у питній воді, за рахунок підбору комплексу лікувально-профілактичних заходів та засобів з широким спектром дії у фізіологічно збалансованих співвідношеннях, забезпечило комплексну дію на ключові ланцюги патогенетичних механізмів розвитку патології тканин пародонта, дозволило досягти істотного поліпшення стоматологічного статусу дітей, зменшити кількість клінічних проявів запальних захворювань тканин пародонта (гіперемія ясенних сосочків і ясеневого краю, їх набряклість, кровоточивість та біль у яснах), покращити фізичні та біохімічні показники.

Запропонований спосіб простий, економічний, ефективний, не потребує застосування електрофоретичної зубної щітки або іншого джерела постійного електричного струму фізіологічної величини, а використання його доступно у віддалених населених пунктах.

